

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 206

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 10 martie 2025

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 491 din 17 octombrie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 455 alin. (1) din Codul de procedură penală	2–3
Decizia nr. 504 din 17 octombrie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 539 din Codul de procedură penală	4–5
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
7.694/2024. — Ordin al ministrului educației pentru modificarea și completarea anexelor nr. 2 și 3 la Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.219/2010 privind recunoașterea și echivalarea rezultatelor obținute la examene cu recunoaștere internațională pentru certificarea competențelor lingvistice în limbi străine și la examene cu recunoaștere europeană pentru certificarea competențelor digitale cu probele de evaluare a competențelor lingvistice într-o limbă de circulație internațională studiată pe parcursul învățământului liceal, respectiv de evaluare a competențelor digitale, din cadrul examenului de bacalaureat	6–7
3.463. — Ordin al ministrului educației și cercetării privind structura anului școlar 2025-2026	7–8
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 12 din 27 ianuarie 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	9–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 491**

din 17 octombrie 2024

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 455 alin. (1)
din Codul de procedură penală**

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Nicoleta-Ecaterina Eucarie.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 455 alin. (1) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Georgeta Tiță în Dosarul nr. 1.544/98/2019 al Curții de Apel București — Secția a II-a penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.136D/2020.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate, întrucât textul de lege criticat nu are legătură cu soluționarea cauzei în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 18 iunie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 1.544/98/2019, **Curtea de Apel București — Secția a II-a penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 455 alin. (1) din Codul de procedură penală.** Excepția a fost ridicată de Georgeta Tiță într-o cauză având ca obiect soluționarea apelurilor formulate de parchet și de autoarea excepției împotriva unei sentințe penale pronunțate cu ocazia soluționării cererii de revizuire formulate de parchet în defavoarea condamnatului. Instanța de apel a invocat, din oficiu, excepția de inadmisibilitate a apelului formulat de succesorii părții civile.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea acesteia susține, în esență, că, prin Decizia nr. 2 din 17 ianuarie 2017, Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art. 453 alin. (3) din Codul de procedură penală sunt neconstituționale cu privire la cazul de revizuire prevăzut la alin. (1) lit. a) al aceluiași articol, astfel că se poate formula o cerere de revizuire, cu privire la acest din urmă caz de revizuire, și în defavoarea condamnatului, nu doar în favoarea condamnatului, așa încât au fost puse într-o poziție de echilibru drepturile părții civile cu cele ale condamnatului. Observă însă că dispozițiile art. 455 alin. (1) din Codul de procedură penală nu au fost

modificate, ca urmare a pronunțării deciziei instanței de control constituțional menționate, astfel încât să se mențină în echilibru drepturile părții civile (în speță, ale succesorilor acesteia) și ale condamnatului, contrar dispozițiilor art. 16 și 21 din Constituție. Așa încât susține că, potrivit normelor procesual penale criticate, succesorii condamnatului decedat pot introduce o cerere de revizuire, însă succesorii părții civile nu pot formula o astfel de cerere, din această perspectivă apreciind că normele procesual penale criticate sunt neconstituționale.

6. **Curtea de Apel București — Secția a II-a penală** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, reține că diferența de tratament juridic instituită prin dispozițiile art. 455 alin. (1) din Codul de procedură penală între membrii de familie ai persoanei condamnate, după moartea acesteia, și membrii de familie (succesorii în drepturi) ai persoanelor vătămate/părților civile este justificată de existența unor cazuri diferite. Acest tratament diferențiat, pentru situații diferite în esență, are ca scop principal protejarea securității raporturilor juridice, mai ales în situația unei persoane cercetate penal și achitate definitiv.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este, în principal, inadmisibilă, iar, în subsidiar, neîntemeiată. În ceea ce privește soluția de inadmisibilitate, reține că, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională nu are competența de a modifica sau completa prevederile supuse controlului și, totodată, că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată cu ocazia soluționării unei apel declarat *omisso medio*, într-o procedură de revizuire inițiată de parchet, în cadrul căreia autoarea are calitatea de intimată. Pe fondul criticilor formulate, reține că succesorii persoanei vătămate/părții civile nu pot cere revizuirea în latura penală întrucât, prin ipoteză, aceștia nu au figurat ca părți în procesul inițial; or, câtă vreme revizuirea este o cale extraordinară de atac de retractare, a cărei admitere în principiu determină rejudecarea cauzei, ea nu poate avea loc într-un alt cadru decât cel avut în vedere de instanță în primul ciclu procesual. În acest sens, art. 455 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală prevede expres că pot cere revizuirea părțile din proces, în limitele calității lor procesuale. Arată că numai în cazul condamnatului legiuitorul derogă de la acest principiu, recunoscând membrilor de familie ai acestuia (indiferent că sunt sau nu și „succesori în drepturi”/„moștenitori”) dreptul de a formula cerere de revizuire, chiar și după decesul său, dacă revizuirea urmărește dovedirea netemeinicii soluției de condamnare, rațiunea reglementării fiind aceea că, într-o astfel de situație, principiul aflării adevărului și reabilitarea

persoanei condamnate pe nedrept trebuie să prevaleze față de autoritatea de lucru judecat a hotărârii supuse revizuirii.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au transmis punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 455 alin. (1) din Codul de procedură penală, care au următorul cuprins: „(1) *Pot cere revizuirea: a) părțile din proces, în limitele calității lor procesuale; b) un membru de familie al condamnatului, chiar și după moartea acestuia, numai dacă cererea este formulată în favoarea condamnatului.*”

12. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, normele procesual penale criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 16 referitor la egalitatea în drepturi și ale art. 21 privind accesul liber la justiție și dreptul părților la un proces echitabil.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, prin modul cum formulează criticile de neconstituționalitate, autoarea solicită modificarea dispozițiilor art. 455 alin. (1) din Codul de procedură penală, în sensul completării acestora prin adăugarea succesorilor părții civile printre persoanele care pot cere revizuirea în defavoarea condamnatului cât privește cazul de revizuire reglementat la art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală.

14. Curtea reține însă că o asemenea solicitare nu intră în competența de soluționare a instanței de control constituțional, care, conform art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse

controlului. În acest sens, Curtea Constituțională a statuat în mod constant în jurisprudența sa că nu își poate asuma rolul de a crea, de a abroga sau de a modifica o normă juridică, pentru a îndeplini rolul de legislator pozitiv (în acest sens, a se vedea Decizia nr. 188 din 31 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 420 din 12 iunie 2015, paragraful 14, Decizia nr. 609 din 28 septembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 881 din 9 noiembrie 2017, paragraful 15, Decizia nr. 640 din 15 octombrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1036 din 24 decembrie 2019, paragraful 14, Decizia nr. 824 din 12 decembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 192 din 10 martie 2020, paragraful 13, Decizia nr. 191 din 28 mai 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 692 din 3 august 2020, paragraful 13, Decizia nr. 245 din 4 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 662 din 27 iulie 2020, paragraful 15, Decizia nr. 515 din 30 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 747 din 17 august 2020, paragraful 13, și Decizia nr. 213 din 7 aprilie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 941 din 26 septembrie 2022, paragraful 12).

15. Modificarea conținutului unei norme juridice este o prerogativă exclusivă a autorității legislative în lumina dispozițiilor art. 61 alin. (1) din Constituție, potrivit căroră „*Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării*”. Curtea Constituțională, potrivit competenței sale înscrise în art. 146 din Constituție și în Legea nr. 47/1992, verifică, în cadrul controlului de constituționalitate a legilor, conformitatea acestora cu dispozițiile constituționale, fără a putea modifica sau completa prevederea legală supusă controlului. De aceea, Curtea Constituțională nu se poate substitui Parlamentului pentru a modifica normele procesual penale criticate, în sensul solicitat de autoare.

16. Având în vedere cele reținute anterior, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 455 alin. (1) din Codul de procedură penală este inadmisibilă.

17. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 455 alin. (1) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Georgeta Tiță în Dosarul nr. 1.544/98/2019 al Curții de Apel București — Secția a II-a penală.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a II-a penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 17 octombrie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 504

din 17 octombrie 2024

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 539
din Codul de procedură penală

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scântei	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioana Codruța Dărăngă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 539 alin. (2) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Andrei Eduard Crăciun în Dosarul nr. 4.340/118/2020 al Tribunalului Constanța — Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 58D/2021.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca devenită inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate, având în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 136 din 3 martie 2021.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 17 noiembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 4.340/118/2020, **Tribunalul Constanța — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 539 alin. (2) din Codul de procedură penală**. Excepția a fost ridicată de Andrei Eduard Crăciun într-o cauză având ca obiect soluționarea acțiunii civile formulate de acesta în contradictoriu cu statul român, prin Ministerul Finanțelor Publice, în vederea obligării pârâtului la plata unor sume de bani, cu titlu de daune materiale și daune morale pentru prejudiciile cauzate prin privarea nelegală de libertate dispusă în cursul procesului penal, în urma căreia autorul excepției a fost achitat, prin sentință penală definitivă.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul acesteia susține, în esență, că normele procesual penale criticate sunt constituționale în măsura în care, în cazul unei soluții de netrimitere în judecată sau achitare, nu se limitează dreptul la repararea pagubei al persoanelor împotriva cărora s-a luat o măsură preventivă numai la ipotezele în care există ordonanță, încheiere sau hotărâre definitivă prin care să se fi stabilit că privarea de libertate a fost nelegală.

6. **Tribunalul Constanța — Secția I civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată. Apreciază că dispozițiile art. 539 alin. (2) din Codul de procedură penală sunt neconstituționale în măsura în care exercitarea dreptului de acces la instanță, pentru repararea prejudiciului moral și material al persoanelor față de care în procesul penal au fost luate

măsuri preventive privative de libertate, este condiționat de constatarea caracterului nelegal al privării de libertate numai în procedura penală, respectiv prin ordonanță a procurorului, prin încheiere definitivă a judecătorului de drepturi și libertăți sau a judecătorului de cameră preliminară, precum și prin încheierea definitivă sau hotărârea definitivă a instanței de judecată investite cu judecarea cauzei. Consideră că este constituțională condiționarea exercitării dreptului la repararea pagubei materiale sau a daunei morale rezultate din măsurile de privare nelegală de libertate în măsura în care caracterul nelegal poate fi constatat și de către instanța civilă după finalizarea definitivă a procesului penal, chiar dacă instanța penală a omis să se pronunțe asupra legalității sau nelegalității detenției preventive.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au transmis punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit încheierii de sesizare, dispozițiile art. 539 alin. (2) din Codul de procedură penală. Având în vedere motivele de neconstituționalitate formulate, Curtea constată că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 539 din Codul de procedură penală având următorul cuprins: „(1) *Are dreptul la repararea pagubei și persoana care, în cursul procesului penal, a fost privată nelegal de libertate.*

(2) *Privarea nelegală de libertate trebuie să fie stabilită, după caz, prin ordonanță a procurorului, prin încheierea definitivă a judecătorului de drepturi și libertăți sau a judecătorului de cameră preliminară, precum și prin încheierea definitivă sau hotărârea definitivă a instanței de judecată investită cu judecarea cauzei.*”

11. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, normele procesual penale criticate sunt contrare atât dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (3) privind valorile supreme în statul de drept, ale art. 16 privind egalitatea în drepturi, ale art. 21 alin. (1) și (2) privind accesul liber la justiție, ale art. 23 alin. (6) și (7) privind libertatea individuală, ale art. 52 alin. (3) privind dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică, ale art. 124 alin. (1) și (2) privind înfăptuirea justiției, ale art. 126 alin. (2) privind instanțele judecătorești și ale art. 129 privind folosirea căilor de atac, cât și prevederilor art. 5 paragraful 5 referitor la dreptul la libertate și la siguranță din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, ulterior sesizării cu prezenta excepție, soluția legislativă din cuprinsul art. 539 din Codul de procedură penală, care exclude dreptul la repararea pagubei în cazul privării de libertate dispuse în cursul procesului penal soluționat prin clasare, conform art. 16 alin. (1) lit. a)-d) din Codul de procedură penală, sau prin achitare a fost constatată drept neconstituțională prin Decizia nr. 136 din 3 martie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 494 din 12 mai 2021.

13. Raportând circumstanțele cauzei în care a fost invocată prezenta excepție la Decizia nr. 136 din 3 martie 2021, Curtea reține că autorul excepției a formulat acțiune în despăgubire pe rolul instanței civile, în care a invocat o hotărâre judecătorească de achitare, pronunțată în cauza penală. Așadar, din motivarea excepției de neconstituționalitate formulate rezultă că autorul acesteia deduce caracterul nelegal al măsurii arestării preventive în condițiile în care a beneficiat, la finalul procesului penal, de soluția de achitare și pretinde, în consecință, despăgubiri.

14. În aceste circumstanțe, Curtea constată că Decizia nr. 136 din 3 martie 2021, intervenită ulterior invocării prezentei excepții, profită autorului acesteia prin faptul că îi permite ca, în baza soluției de achitare pronunțate în beneficiul său, să aibă deschis dreptul la despăgubiri, pretins direct în fața instanței civile, ipoteză ce nu era prevăzută, la data formulării acțiunii civile, nici de art. 538 și nici de art. 539 din Codul de procedură penală. Prin urmare, în lumina considerentelor și soluției pronunțate prin Decizia nr. 136 din 3 martie 2021, obligatorii conform art. 147 alin. (4) din Constituție, autorul prezentei excepții nu mai este obligat să demonstreze caracterul nelegal al măsurilor preventive privative de libertate, fiind suficientă, așadar, invocarea soluției de achitare printr-o hotărâre judecătorească definitivă, în condițiile arătate în cele ce urmează.

15. Având în vedere că, potrivit art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, „nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale” și ținând cont de faptul că Decizia nr. 136 din 3 martie 2021, mai sus menționată, a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, ulterior sesizării instanței de contencios constituțional în prezenta cauză, în acord cu

jurisprudența în materie a Curții, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 539 alin. (2) din Codul de procedură penală va fi respinsă ca devenită inadmisibilă.

16. Deși în cauza de față Curtea va pronunța o soluție procedurală de respingere a excepției ca devenită inadmisibilă, se impune precizarea că, potrivit jurisprudenței constituționale în materie, decizia de admitere constituie și în prezenta cauză motiv de revizuire a hotărârii instanței judecătorești, dacă litigiul a fost definitiv soluționat în timp ce excepția de neconstituționalitate se afla, spre soluționare, pe rolul Curții Constituționale, deoarece aceasta a fost ridicată anterior publicării Deciziei nr. 136 din 3 martie 2021 în Monitorul Oficial al României, Partea I. În consecință, soluția procedurală în cauza de față nu împiedică, ci, din contră, dă posibilitatea valorificării deciziei de admitere menționate în condițiile arătate (a se vedea, de exemplu, Decizia nr. 301 din 5 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 558 din 28 iulie 2014, paragraful 20, Decizia nr. 497 din 7 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 839 din 18 noiembrie 2014, paragraful 32, Decizia nr. 866 din 10 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 1 februarie 2016, sau Decizia nr. 212 din 9 aprilie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 640 din 2 august 2019, paragraful 36). În același sens, prin Decizia nr. 126 din 3 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 185 din 11 martie 2016, paragraful 33, Curtea a statuat că o decizie de constatare a neconstituționalității unei prevederi legale trebuie să profite, în formularea căii de atac a revizuirii, numai acelei categorii de justițiabili care a invocat excepția de neconstituționalitate în cauze soluționate definitiv până la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a deciziei prin care se constată neconstituționalitatea, precum și autorilor aceleiași excepții, invocate anterior publicării deciziei Curții, în alte cauze, soluționate definitiv, acest lucru impunându-se din nevoia de ordine și stabilitate juridică. Prin urmare, autorul prezentei excepții are posibilitatea, în condițiile precizate anterior, ca, pe calea revizuirii întemeiate pe prezenta decizie, să beneficieze de efectele juridice ale Deciziei nr. 136 din 3 martie 2021.

17. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 539 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Andrei Eduard Crăciun în Dosarul nr. 4.340/118/2020 al Tribunalului Constanța — Secția I civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Constanța — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 17 octombrie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL EDUCAȚIEI

ORDIN

pentru modificarea și completarea anexelor nr. 2 și 3 la Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.219/2010 privind recunoașterea și echivalarea rezultatelor obținute la examene cu recunoaștere internațională pentru certificarea competențelor lingvistice în limbi străine și la examene cu recunoaștere europeană pentru certificarea competențelor digitale cu probele de evaluare a competențelor lingvistice într-o limbă de circulație internațională studiată pe parcursul învățământului liceal, respectiv de evaluare a competențelor digitale, din cadrul examenului de bacalaureat

Având în vedere:

- prevederile art. 102 alin. (2) și (7), art. 115 alin. (2) lit. h) și ale art. 250 alin. (1) lit. a) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare;
 - prevederile art. 1 alin. (3) și art. 3 din Ordinul ministrului educației nr. 6.072/2023 privind aprobarea unor măsuri tranzitorii aplicabile la nivelul sistemului național de învățământ preuniversitar și superior, cu modificările ulterioare;
 - prevederile art. 2 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 30/2024 privind tipurile de informații și formatul actelor de studii care vor fi eliberate absolvenților și personalului didactic din sistemul național de învățământ preuniversitar;
 - prevederile Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);
 - Referatul de aprobare nr. 2.327/DGEPÎP din 5.11.2024 referitor la proiectul de ordin pentru completarea anexei nr. 2 și a anexei nr. 3 la Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.219/2010 privind recunoașterea și echivalarea rezultatelor obținute la examene cu recunoaștere internațională pentru certificarea competențelor lingvistice în limbi străine și la examene cu recunoaștere europeană pentru certificarea competențelor digitale cu probele de evaluare a competențelor lingvistice într-o limbă de circulație internațională studiată pe parcursul învățământului liceal, respectiv de evaluare a competențelor digitale, din cadrul examenului de bacalaureat, cu modificările și completările ulterioare,
- în temeiul prevederilor art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 731/2024 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, cu modificările ulterioare,

ministrul educației emite prezentul ordin.

Art. I. — Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.219/2010 privind recunoașterea și echivalarea rezultatelor obținute la examene cu recunoaștere internațională pentru certificarea competențelor lingvistice în limbi străine și la examene cu recunoaștere europeană pentru certificarea competențelor digitale cu probele de evaluare a competențelor

lingvistice într-o limbă de circulație internațională studiată pe parcursul învățământului liceal, respectiv de evaluare a competențelor digitale, din cadrul examenului de bacalaureat, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 701 din 20 octombrie 2010, cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. În anexa nr. 2, la punctul 1, după poziția 49 se introduc trei noi poziții, pozițiile 50-52, cu următorul cuprins:

Nr. crt.	Denumirea examenului	Abreviere	Notare/ Nivel	Punctaj/Nivel/Condiții minime pentru recunoaștere și echivalare	Instituția/Organizația care eliberează certificatul/diploma/administrează examenul
„50.	Aptis ESOL General	Aptis ESOL General	B1	Overall score B1	British Council
			B2	Overall score B2	
			*Candidates who demonstrate a level above B2 are awarded a C1		
51.	Aptis ESOL Advanced	Aptis ESOL Advanced	B1	Overall score B1	British Council
			B2	Overall score B2	
			C1	Overall score C1	
			C2	Overall score C2	
52.	Aptis ESOL for Teens	Aptis ESOL for Teens	B1	Overall score B1	British Council”
			B2	Overall score B2	
			*Candidates who demonstrate a level above B2 are awarded a C1		

2. În anexa nr. 3, la articolul 2, alineatele (3) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(3) Se recunosc și se echivalează cu proba de evaluare a competențelor digitale — proba D) din cadrul examenului de bacalaureat — rezultatele examenelor Certiport, finalizate cu certificatele IC3 Global Standard 4, IC3 Global Standard 5 sau IC3 Global Standard 6 Master Certification.

(4) Nivelul de competență digitală acordat posesorilor certificatelor IC3 Global Standard 4, IC3 Global Standard 5 sau

IC3 Global Standard 6 Master Certification este «utilizator experimentat».”

Art. II. — Direcția generală echitate și performanță în învățământul preuniversitar, Direcția generală minorități și desegregare, Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație, Direcția infrastructură, digitalizare și interoperabilitate, inspectoratele școlare și conducerile unităților de învățământ preuniversitar duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul educației,
Gigel Paraschiv,
secretar de stat

București, 6 decembrie 2024.

Nr. 7.694.

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

ORDIN privind structura anului școlar 2025-2026

Având în vedere:

— prevederile art. 115 alin. (2) lit. r) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare;

— Referatul de aprobare nr. 531/DGEPÎP/ din 10.02.2025 referitor la proiectul de ordin al ministrului educației și cercetării privind structura anului școlar 2025-2026,

în baza prevederilor art. 7 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 153/2024 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și ale art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 731/2024 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației și cercetării emite prezentul ordin.

Art. 1. — (1) Anul școlar 2025-2026 începe la data de 1 septembrie 2025, se încheie la data de 31 august 2026 și are o durată de 36 de săptămâni de cursuri. Cursurile anului școlar 2025-2026 încep la data de 8 septembrie 2025.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), se stabilesc următoarele:

a) pentru clasele a XII-a zi, a XIII-a seral și frecvență redusă, anul școlar are o durată de 34 de săptămâni de cursuri și se încheie la data de 5 iunie 2026;

b) pentru clasa a VIII-a, anul școlar are o durată de 35 de săptămâni de cursuri și se încheie la data de 12 iunie 2026;

c) pentru clasele din învățământul liceal — filiera tehnologică, cu excepția claselor prevăzute la lit. a), și pentru clasele din învățământul profesional, anul școlar are o durată de 37 de săptămâni de cursuri și se încheie la data de 26 iunie 2026;

d) pentru clasele din învățământul postliceal, durata cursurilor este cea stabilită prin planurile-cadru de învățământ în vigoare.

Art. 2. — (1) Anul școlar 2025-2026 se structurează, pe intervale de cursuri și intervale de vacanță, astfel:

a) intervale de cursuri:

— de luni, 8 septembrie 2025, până vineri, 24 octombrie 2025;

— de luni, 3 noiembrie 2025, până vineri, 19 decembrie 2025;

— de joi, 8 ianuarie 2026, până vineri, 6 februarie 2026, respectiv vineri, 13 februarie 2026, sau vineri, 20 februarie 2026, după caz, la decizia inspectoratelor școlare județene/al municipiului București, în urma consultărilor cu beneficiarii primari ai educației, cu părinții/reprezentanții legali ai acestora și cu cadrele didactice, realizate la nivelul unităților de învățământ;

— de luni, 16 februarie 2026, respectiv luni, 23 februarie 2026, sau luni, 2 martie 2026, la decizia inspectoratelor școlare județene/al municipiului București, după caz, până vineri, 3 aprilie 2026;

— de miercuri, 15 aprilie 2026, până vineri, 19 iunie 2026;

b) intervale de vacanță:

— de sâmbătă, 25 octombrie 2025, până duminică, 2 noiembrie 2025;

— de sâmbătă, 20 decembrie, 2025 până miercuri, 7 ianuarie 2026;

— o săptămână, la decizia inspectoratelor școlare județene/al municipiului București, în perioada 9 februarie-1 martie 2026;

— de sâmbătă, 4 aprilie 2026, până marți, 14 aprilie 2026;

— de sâmbătă, 20 iunie 2026, până duminică, 6 septembrie 2026.

(2) Fiecare unitate de învățământ comunică beneficiarilor primari ai educației și părinților/reprezentanților legali ai acestora, până la data de 1 aprilie 2025, structura detaliată a anului școlar, cu includerea deciziilor pentru elementele flexibile ale acesteia.

Art. 3. — În ziua de 5 octombrie — Ziua internațională a educației și în zilele nelucrătoare/de sărbătoare legală prevăzute de lege și de contractul colectiv de muncă aplicabil nu se organizează cursuri.

Art. 4. — (1) Programul național „Școala altfel” și Programul „Săptămâna verde” se desfășoară în perioada 8 septembrie 2025-3 aprilie 2026, în intervale de câte 5 zile consecutive lucrătoare, a căror planificare se află la decizia unității de învățământ. Derularea celor două programe se planifică în intervale de cursuri diferite.

(2) La clasele din învățământul liceal — filiera tehnologică și din învățământul profesional, în perioadele dedicate programelor „Școala altfel” și „Săptămâna verde” se organizează activități de instruire practică, urmărind și scopul acestor programe.

(3) La clasele din învățământul postliceal, în perioadele dedicate programelor „Școala altfel” și „Săptămâna verde” se organizează activități de instruire practică.

Art. 5. — În situația suspendării cursurilor conform regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, măsurile privind parcurgerea integrală a programei școlare prin modalități alternative stabilite de consiliul de administrație al unității de învățământ nu se dispun în perioada vacanțelor școlare.

Art. 6. — Calendarul examenelor/evaluărilor naționale, al examenelor de absolvire, respectiv de certificare/atestare a calificării profesionale/a competențelor, precum și calendarul admiterii în clasa a IX-a se aprobă prin ordine distincte ale ministrului educației și cercetării.

Art. 7. — (1) În situații deosebite, bine fundamentate, în funcție de condițiile climatice locale speciale și de specificul școlii, inspectoratele școlare pot aproba, cu avizul Ministerului Educației și Cercetării, la cererea conducerii unităților de învățământ, modificări ale structurii anului școlar stabilite prin prezentul ordin.

(2) Pentru unitățile de învățământ militar preuniversitar din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională, în funcție de specificul școlii și de specificul specializării/armei, Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Justiției și alte instituții cu atribuții în domeniile apărării, ordinii publice și securității naționale pot aproba, cu avizul Ministerului Educației și Cercetării, la cererea conducerii unităților de învățământ, modificări ale structurii anului școlar stabilite prin prezentul ordin.

(3) Solicitarea de modificare a structurii anului școlar pentru situațiile menționate la alin. (1) se face după consultarea consiliului reprezentativ al părinților din unitatea/unitățile de învățământ respectivă/respective.

(4) Aprobarea modificării structurii anului școlar, menționată la alin. (1) și (2), se acordă în condițiile asigurării parcurgerii integrale a programei școlare, precum și a posibilității ca toți elevii să participe, fără restricții, la examenele și evaluările naționale.

Art. 8. — Direcțiile de specialitate din cadrul Ministerului Educației și Cercetării, inspectoratele școlare și unitățile de învățământ preuniversitar duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 9. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației și cercetării,

Daniel-Ovidiu David

București, 4 martie 2025.

Nr. 3.463.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 12
din 27 ianuarie 2025

Dosar nr. 2.196/1/2024

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag Adina Oana Surdu	— președintele Secției I civile — președintele Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Lavinia Curelea Adina Georgeta Nicolae Ileana Ruxandra Tirică Mihai Andrei Negoescu Gândac Maricel Nechita Mărioara Isailă	— judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția a II-a civilă
Minodora Condoiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Ruxandra Monica Duță	— judecător la Secția a II-a civilă
Diana Manole	— judecător la Secția a II-a civilă
Ștefan Ioan Lucaciuc	— judecător la Secția a II-a civilă
Gheza Attila Farmathy	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ștefania Dragoe	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ionel Florea	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Veronica Dumitrache	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ramona Maria Gliga	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept competent să judece sesizarea ce formează obiectul Dosarului nr. 2.196/1/2024 este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (3) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna Ileana Peligrad, magistrat-asistent, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Tribunalul Vaslui — Secția civilă privind lămurirea următoarei chestiuni de drept:

Dacă „plafonarea” pensiilor de serviciu instituită prin art. IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 a împiedicat actualizarea pensiilor de serviciu ale personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești cu indicele de inflație pentru anii 2019 și 2020, potrivit art. 68⁵ din Legea nr. 567/2004, în cazul pensiilor de serviciu acordate cu începere de la un termen ulterior datei de 15 septembrie 2017 (prevăzută la art. X din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017).

5. Magistratul-asistent învederează că la dosarul cauzei a fost depus raportul întocmit.

6. Președintele completului, doamna judecător Mariana Constantinescu, constatând că nu mai sunt alte completări, chestiuni de invocat sau întrebări de formulat din partea membrilor completului, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a rămas în pronunțare.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, a constatat următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Tribunalul Vaslui — Secția civilă a dispus, prin Încheierea din 12 septembrie 2024, astfel cum a fost completată prin Încheierea din 25 octombrie 2024, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art. 1 alin. (1) și al art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (denumită în continuare *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la problema de drept ce face obiectul prezentei sesizări.

8. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul instanței supreme la 11 octombrie 2024, cu nr. 2.196/1/2024, termenul de judecată fiind stabilit la 27 ianuarie 2025.

II. Normele legale incidente

9. Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, *cu completările* aduse prin Legea nr. 130/2015, denumită în continuare *Legea nr. 567/2004*:

„**Art. 68⁵.** — (1) Personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea prevăzut la art. 3 alin. (2), personalul de specialitate criminalistică și personalul care ocupă funcții auxiliare de specialitate criminalistică prevăzut la art. 31, precum și tehnicienii criminaliști din cadrul parchetelor, cu o vechime de cel puțin 25 de ani în specialitate, pot beneficia, la împlinirea vârstei de 60 de ani, de pensie de serviciu, în cuantum de 80% din baza de calcul reprezentată de media salariilor de bază brute lunare realizate, inclusiv sporurile, corespunzătoare ultimelor 12 luni de activitate anterioare lunii în care se depune cererea de pensionare.

(2) De pensia de serviciu prevăzută la alin. (1) beneficiază, la împlinirea vârstei de 60 de ani, și personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, personalul de specialitate criminalistică și personalul care ocupă funcții auxiliare de specialitate criminalistică, precum și tehnicienii criminaliști din cadrul parchetelor, cu o vechime în specialitate între 20 și 25 de ani, în acest caz cuantumul pensiei fiind micșorat cu 1% din baza de calcul prevăzută la alin. (1) pentru fiecare an care lipsește din vechimea în specialitate integrală. (...)

(10) Pensiile de serviciu și pensiile de urmaș prevăzute de prezenta lege se actualizează, din oficiu, în fiecare an, odată cu modificările valorii punctului de pensie, cu procentul corespunzător ratei inflației utilizat la stabilirea valorii punctului de pensie, conform prevederilor Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare. Dacă în urma actualizării rezultă o pensie de serviciu mai mică, se păstrează pensia aflată în plată.”

10. Ordonanța de urgență nr. 59/2017 privind modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu, denumită în continuare *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017*:

„**Art. II.** — La articolul 68⁵ din Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în Institutul Național de Expertize Criminalistice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.197 din 14 decembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (10) se modifică și va avea următorul cuprins:

«(10) Pensia de serviciu se actualizează, din oficiu, în fiecare an, cu rata medie anuală a inflației, indicator definitiv, cunoscut la data de 1 ianuarie a fiecărui an în care se face actualizarea și comunicat de Institutul Național de Statistică. Dacă în urma actualizării rezultă o pensie mai mică, se păstrează pensia aflată în plată.» (...)

Art. VIII. — Cererile de pensionare înregistrate și nesoluționate până la data de 15 septembrie 2017 se soluționează conform normelor legale existente la data deschiderii drepturilor de pensii și asigurări sociale.

Art. IX. — (1) Cuantumul net al pensiilor de serviciu stabilite în baza prevederilor Legii nr. 223/2007 privind Statutul personalului aeronautic civil navigant profesionist din aviația civilă din România, cu modificările și completările ulterioare, Legii nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, cu modificările și completările ulterioare, Legii nr. 7/2006 privind statutul funcționarului public parlamentar, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legii nr. 216/2015 privind acordarea pensiei de serviciu membrilor Corpului diplomatic și consular al României, Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, cu modificările și completările ulterioare, precum și indemnizația pentru limită de vârstă, prevăzută de Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, republicată, cu completările ulterioare, nu poate fi mai mare decât media venitului net corespunzător venitului brut care a constituit baza de calcul al pensiei de serviciu, respectiv al indemnizației pentru limită de vârstă.

(2) Pensia de serviciu netă/Indemnizația pentru limită de vârstă netă reprezintă pensia de serviciu/indemnizația pentru limită de vârstă stabilită în cuantum brut din care se deduce impozitul pe venit, potrivit legislației în vigoare.

(3) Venitul net reprezintă venitul brut care a constituit baza de calcul al pensiei de serviciu/indemnizației pentru limită de vârstă din care s-au dedus contribuțiile sociale obligatorii și impozitul pe venit, potrivit legislației în vigoare.

Art. X. — Prevederile art. VII pct. 3 și ale art. IX alin. (1) intră în vigoare la data de 15 septembrie 2017.”

11. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 226/2020 privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 226/2020*:

„**Art. VIII. (...) (2)** Prin derogare de la art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în Institutul Național de Expertize Criminalistice, cu modificările și completările ulterioare, în anul 2021 pensiile de serviciu stabilite în condițiile legii nu se actualizează cu rata medie anuală a inflației.”

12. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *OUG nr. 130/2021*:

„**Art. XLIII. (...) (2)** Prin derogare de la prevederile art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, cu modificările și completările ulterioare, în anul 2022, pensiile de serviciu stabilite în condițiile legii nu se actualizează cu rata medie anuală a inflației.”

13. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022*:

„**Art. XVIII. (...) (3)** Prin derogare de la prevederile art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, cu modificările și completările ulterioare, în anul 2023, pensiile de serviciu stabilite în condițiile legii nu se actualizează cu rata medie anuală a inflației.”

14. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2023*:

„**Art. XLI. (...) (2)** Prin derogare de la prevederile art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, cu modificările și completările ulterioare, în anul 2024, pensiile de serviciu stabilite în condițiile legii nu se actualizează cu rata medie anuală a inflației.”

15. Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, denumită în continuare *Codul civil*:

„**Art. 9. (...) (3)** Interpretarea legii de către instanță se face numai în scopul aplicării ei în cazul dedus judecății.

Art. 10. — Legile care derogă de la o dispoziție generală, care restrâng exercițiul unor drepturi civile sau care prevăd sancțiuni civile se aplică numai în cazurile expres și limitativ prevăzute de lege.”

III. Expunerea procesului

16. Prin contestația înregistrată pe rolul Tribunalului Vaslui în Dosarul nr. 549/89/2024, contestatoarea, persoană fizică, a solicitat anularea deciziei de pensionare nr. (...) din 25 ianuarie 2024 și obligarea intimitei Casa Județeană de Pensii (...) la emiterea unei decizii care să cuprindă actualizarea *efectivă* a pensiei de serviciu, prin modificarea cuantumului pensiei nete cuvenite, în sensul creșterii acesteia, consecința aplicării ratei medii anuale a inflației pe anii 2019 și 2020.

17. În susținere, contestatoarea, fost grefier, a arătat că a devenit beneficiarul unei pensii de serviciu acordate în temeiul Legii nr. 567/2004, începând cu 2 octombrie 2017 (ulterior intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2017).

18. Prin decizia contestată, deși i s-a majorat cuantumul pensiei de serviciu brute ca urmare a actualizării cu indicele de inflație calculat pe anii 2019 și 2020, s-a menținut cuantumul pensiei nete în plată, lipsind astfel de efect concret actualizarea pensiei de serviciu cu indicele de inflație [prevăzută de art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004, în vigoare la data emiterii deciziei contestate].

19. S-a arătat că din motivarea deciziei contestate nu rezultă în ce constă această „corectare” a pensiei de serviciu brute și a pensiei de serviciu nete și nici care este actul normativ în baza căruia s-a făcut această corectare; făcând un calcul al pensiei și aplicând procente de inflație de 1,3% și 4,6%, a rezultat tocmai suma diferență în plus, de unde reiese că, într-adevăr, a fost aplicată inflația pentru anii 2019 și 2020, dar nu a fost modificată și pensia de serviciu netă cuvenită (de încasat), aceasta rămânând tot plafonată la aceeași valoare.

20. Or, menținerea cuantumului net cuvenit (de încasat) al pensiei de serviciu la aceeași valoare de către Casa Județeană de Pensii (...), calculată, raportat la baza de calcul comunicată prin Adeverința nr. (...) din 6 februarie 2020 emisă de Tribunalul (...), ca fiind media veniturilor nete realizate în ultimul an de activitate, este greșită, ca urmare a interpretării eronate a dispozițiilor art. IX alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017, acestea referindu-se strict la momentul calculării pensiei de serviciu prin decizia inițială, respectiv nr. (...) din 8 noiembrie 2017, prin care s-a admis cererea de pensionare formulată.

21. Contestatoarea a arătat că art. IX alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 nu se opune și nu este aplicabil în cazul actualizării în fiecare an a pensiei de serviciu cu rata medie anuală a inflației, așa cum impune art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004, text introdus prin această ordonanță, anume nr. 59/2017, plafonarea fiind făcută doar la momentul inițial al stabilirii și calculării pensiei de serviciu când a fost emisă prima decizie de pensionare.

22. Totodată, s-a solicitat să se aibă în vedere și faptul că prin art. VIII alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 226/2020 s-a prevăzut expres că, „prin derogare de la art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004, în anul 2021 pensiile de serviciu stabilite în condițiile legii nu se actualizează cu rata medie anuală a inflației”, ceea ce conduce în mod firesc la concluzia că, pentru anul 2019 și anul 2020, prevederile art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004 au fost aplicabile.

23. Prin *întâmpinare*, intimata Casa Județeană de Pensii (...) a solicitat respingerea acțiunii, ca fiind nefondată, susținând, că, prin modificările legislative în materia stabilirii pensiilor de serviciu introduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017, începând cu 15 septembrie 2017, s-a creat un tratament *diferit* privind modalitatea de stabilire a pensiei de serviciu, în sensul că drepturile stabilite anterior datei de 15 septembrie 2017 nu sunt plafonate la media venitului net corespunzător venitului brut care a constituit baza de calcul al pensiei de serviciu, iar cele stabilite ulterior, începând cu 15 septembrie 2017, sunt plafonate.

24. Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 s-a reglementat un mod unitar privind actualizarea pensiilor de serviciu, în sensul că cele prevăzute de Legea nr. 567/2004 se actualizează, în fiecare an, cu rata medie anuală a inflației.

25. Din examinarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2017 se constată că, pentru a doua categorie de drepturi de pensie, care se stabilesc începând cu data de 15 septembrie 2017, legiuitorul a introdus o particularitate în modalitatea de stabilire a pensiilor de serviciu, în sensul că sunt definiți cei doi parametri utilizați la calculul dreptului, respectiv: pensia de serviciu netă și venitul net, dar nu a prevăzut și actualizarea acestor drepturi, așa cum a fost reglementat pentru pensiile militare prin art. 84 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018.

26. Reglementarea actuală prevede doar actualizarea pensiilor brute (regula generală de actualizare), situație în care pensia netă cuvenită rezultată din plafonarea prevăzută de art. IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 rămâne „înghețată” la momentul stabilirii.

27. Prin reglementările prevăzute la art. I-V din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017, legiuitorul a instituit măsura actualizării pensiilor de serviciu stabilite în condițiile actelor normative enumerate, fără a interveni asupra mediei venitului net corespunzător venitului brut care a constituit baza de calcul al pensiei de serviciu, astfel că, în textele de lege menționate, instituția actualizării este lipsită de conținut, în sensul nereglementării modalității de majorare a pensiilor de serviciu plafonate la nivelul mediei venitului net corespunzător venitului brut care a constituit baza de calcul al acesteia.

28. Prin urmare, în prezent, în lipsa unor dispoziții legale care să prevadă modalitatea concretă de actualizare a pensiilor de serviciu stabilite începând cu 15 septembrie 2017, operațiunea de actualizare nu poate fi aplicată până la modificarea legislației.

29. Mai mult decât atât, în anul 2021, conform art. VIII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 226/2020, pensia de serviciu nu se actualizează cu rata medie a inflației și, tot astfel, în anul 2022, conform art. XLIII alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021, și în anul 2023, conform art. XVIII alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării

30. Tribunalul Vaslui a reținut incidența prevederilor art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, precum și faptul că, potrivit art. 4 din aceeași ordonanță, dispozițiile sale se completează cu cele ale Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu celelalte reglementări aplicabile în materie.

31. Față de preambulul expus în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, *singura condiție de admisibilitate* este ca Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat asupra chestiunii de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea procesului, iar aceasta să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare; fiind îndeplinită această cerință, sesizarea este obligatorie.

V. Punctul de vedere al titularului sesizării

32. În opinia completului, dispozițiile art. IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 (în vigoare din 15 septembrie 2017) nu pot fi interpretate în sensul împiedicării în anii 2019 și 2020 a actualizării cu indicele de inflație a pensiilor de serviciu ale personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești stabilite ulterior, începând cu data de 15 septembrie 2017, cât timp actualizarea este prevăzută de art. 68⁵ din Legea nr. 567/2004.

33. În preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2017 s-a prevăzut că: „Potrivit legislației în vigoare, aceste categorii de pensii de serviciu se actualizează anual în raport

cu majorarea salariilor personalului aflat în activitate”; în condițiile în care Legea-cadru nr. 153/2017 prevede creșteri anuale semnificative ale salariilor, actualizarea pensiilor de serviciu în raport cu majorarea salariilor personalului aflat în activitate ar produce efecte negative considerabile asupra bugetului de stat din care sunt suportate.

34. Prin urmare, s-a arătat că „în vederea evitării unei grave atingeri aduse principiilor echității și egalității de tratament între asigurătorii sistemului de pensii, dar și pentru evitarea unor cheltuieli semnificative din bugetul de stat se impune adoptarea unei soluții imediate, prin modificarea actelor normative cu caracter special care instituie categoria pensiei de serviciu”.

35. Ar rezulta astfel concluzia că, prin art. IX alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017, intenția legiuitorului a fost de a elimina actualizarea pensiilor de serviciu în raport cu majorarea salariilor personalului aflat în activitate, nu actualizarea cu rata medie anuală a inflației.

36. Pe de altă parte, se arată că eliminarea actualizării pensiilor de serviciu cu rata medie a inflației a fost expres prevăzută pentru anul 2021, conform art. VIII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 226/2020, pentru anul 2022, conform art. XLIII alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021, și pentru anul 2023, conform art. XVIII alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022.

37. Or, excepția este de strictă interpretare și aplicare, iar o derogare tacită de la regula actualizării cu rata medie anuală a inflației nu poate fi admisă.

VI. Punctul de vedere al părților

38. Contestatoarea a arătat că este de acord cu sesizarea instanței supreme în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, în sensul de a se stabili dacă art. IX alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 interzice sau nu actualizarea pensiei de serviciu prevăzute de Legea nr. 567/2004 cu rata medie anuală a inflației, aferentă anilor 2019 și 2020.

39. S-a susținut de către contestatoare că actualizarea efectivă a pensiei de serviciu cu indicele de inflație trebuie să se facă prin modificarea cuantumului pensiei nete cuvenite (de încasat) în sensul creșterii acesteia prin aplicarea ratei medii anuale a inflației pe anii 2019 și 2020.

40. O interpretare contrară ar face să se ajungă în situația în care dispozițiile art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004 nu s-ar mai aplica niciodată, or norma legală trebuie interpretată în sensul în care trebuie să producă un efect, iar nu în sensul neaplicării ei.

41. Prin aplicarea indicelui de inflație, legiuitorul a avut în vedere adăugarea unei compensații corespunzătoare creșterii prețurilor, modificarea generală a costului vieții, a nivelului de trai real al pensionarilor, astfel că neaplicarea art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004 i-ar lăsa pentru totdeauna pe pensionari la nivelul veniturilor obținute din pensie la data stabilirii acesteia, privându-i de compensația stabilită de legiuitor, ceea ce creează o discriminare față de ceilalți pensionari.

42. Ordonanțele de urgență ale Guvernului nr. 226/2020, nr. 130/2021 și nr. 168/2022 fac referire la neaplicarea actualizării pentru anii 2021, 2022 și 2023, dar pentru anii 2019 și 2020 nu există niciun act normativ care să suspende sau să deroge de la aplicarea art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004 privitoare la operațiunea de actualizare.

43. Susținerea intimată potrivit căreia „drepturile de pensie stabilite înaintea de această dată nu sunt plafonate la media venitului net corespunzător venitului brut care a constituit baza de calcul al pensiei de serviciu, în timp ce acelea stabilite după 15 septembrie 2017 sunt plafonate, întrucât acestea nu pot fi mai mari decât media venitului net corespunzător venitului brut care a constituit baza de calcul al pensiei de serviciu” este neîntemeiată, pentru că Ordonanța de urgență a Guvernului

nr. 59/2017 nu cuprinde vreo dispoziție legală care să *limiteze* aplicarea dispozițiilor art. II privind actualizarea cu indicele de inflație doar în privința pensiilor stabilite până la intrarea în vigoare a actului normativ.

44. Interpretarea dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2017 s-a făcut eronat de către intimată, nefiind necesară elaborarea de acte normative noi ori modificarea legislației; dispozițiile art. II și IX din ordonanța de urgență nu se exclud reciproc, ele raportându-se la momente diferite; astfel, art. IX se referă la momentul stabilirii pensiei de serviciu, când pensia netă stabilită nu poate fi mai mare decât media venitului net corespunzător venitului brut care a constituit baza de calcul al pensiei de serviciu, în timp ce art. II are în vedere perioada ulterioară momentului stabilirii pensiei, interval în care pensia este supusă actualizării în condițiile legii.

45. Art. IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 nu derogă, ci vine în completarea Legii nr. 567/2004, care nu conține dispoziții în ceea ce privește „plafonarea” pensiilor de serviciu actualizate. Aceste prevederi nu se opun în niciun fel actualizării în fiecare an a pensiei de serviciu cu rata medie anuală a inflației, așa cum precizează art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004, text legal menținut prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017.

46. Intimata nu a formulat un punct de vedere.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

47. Într-o primă orientare se apreciază că dispozițiile art. IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 nu au împiedicat actualizarea pensiilor de serviciu ale personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești cu indicele de inflație pentru anii 2019 și 2020, conform art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004.

48. Plafonarea prevăzută de art. IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 vizează pensiile stabilite, între altele, în baza Legii nr. 567/2004, iar referirea la pensiile stabilite se impune a fi înțeleasă însă ca privind exclusiv momentul stabilirii pensiei, prin aplicarea algoritmului de calcul prevăzut de lege, nu momentul actualizării.

49. Dincolo de această diferențiere între cele două operațiuni, de stabilire a pensiei și de actualizare, este de reținut și un alt aspect, anume acela că actualizarea cu rata inflației nu interferează cu algoritmul de calcul al pensiei, ci are exclusiv rolul de a acoperi devalorizarea monedei naționale, prin indexarea cuantumului pensiei deja stabilite cu un anumit procent reprezentând rata inflației.

50. Legiuitorul a prevăzut eliminarea actualizării cu rata medie anuală a inflației în mod expres pentru anii 2021-2023, prin art. VIII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 226/2020, art. XI alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 și art. XVIII alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022, astfel că, pentru anii în care nu s-a instituit o astfel de exceptare, este posibilă actualizarea pensiilor.

51. În acest sens sunt hotărârile judecătorești înaintate de Tribunalul Alba, Curtea de Apel Alba Iulia, Tribunalul Neamț, Curtea de Apel București, Tribunalul Olt, Curtea de Apel Craiova, Curtea de Apel Ploiești și punctele de vedere teoretice înaintate de Tribunalul Teleorman, Curtea de apel Iași, Tribunalul Iași, Tribunalul Vaslui și Tribunalul Buzău.

52. Într-o doua orientare s-a susținut că dispozițiile art. IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 au împiedicat actualizarea pensiilor de serviciu ale personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești cu indicele de inflație pentru anii 2019 și 2020, fiind înaintate o hotărâre neapelată și o alta nedefinitivă, pronunțate de Tribunalul Alba, și puncte de vedere teoretice de către Tribunalul Brașov, Tribunalul Ilfov și Tribunalul Constanța.

53. Se arată că, în lipsa unor dispoziții legale care să prevadă modalitatea concretă de actualizare a pensiilor de serviciu stabilite începând cu data de 15 septembrie 2017, actualizarea nu poate fi aplicată până la modificarea legislației și, în plus, că pentru anii 2021-2023 legiuitorul a statuat că pensia de serviciu nu se mai actualizează cu rata medie a inflației.

54. Curtea de Apel Cluj a înaintat o hotărâre judecătorească care nu privește problema de drept ce face obiectul prezentei sesizări, iar curțile de apel Oradea, Pitești, Târgu Mureș, Suceava și Timișoara nu au identificat practică judiciară.

55. Ministerul Public a menționat că la nivelul Secției Judiciare nu se verifică în prezent practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii asupra problemei de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

56. Prin deciziile nr. 502/2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 929 din 5 noiembrie 2018, nr. 302/2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 796 din 4 septembrie 2023, nr. 203/2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 844 din 23 august 2024, și nr. 544/2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1038 din 6 noiembrie 2020, Curtea Constituțională a respins, ca neîntemeiate, excepțiile de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. II alin. (2) din Legea nr. 130/2015 și dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2017, în ansamblu, precum și cele ale art. IX, respectiv ale art. VII pct. 2 și 3 și ale art. X cu referire la art. VII pct. 3 și ale art. VII și art. VIII, în special, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

57. Prin Decizia nr. 145/2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 487 din 17 mai 2022, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. II alin. (6) din Legea nr. 130/2015 sunt neconstituționale și a respins, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 68⁵ din Legea nr. 567/2004.

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

58. Prin raportul întocmit în cauză, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, s-a apreciat că, în interpretarea și aplicarea art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004 și al art. IX și X din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017, prevederile art. IX alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 nu împiedică, în privința pensiilor de serviciu ale personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești stabilite în baza cererilor de pensionare înregistrate începând cu 15 septembrie 2017, acordarea pensiilor de serviciu nete actualizate, potrivit art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004, cu rata medie anuală a inflației pentru anii 2019 și 2020.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție Asupra admisibilității sesizării

59. Temeiul prezentei sesizări îl constituie prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, act normativ special care se completează cu dispozițiile de drept comun, prevăzute de art. 519 și următoarele din Codul de procedură civilă.

60. Potrivit art. 1 și art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, sesizarea instanței supreme în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile impune, contrar aprecierii greșite a instanței de trimitere, îndeplinirea mai multor cerințe, după cum urmează: (i) sesizarea să fie formulată în cadrul unui proces dintre cele enumerate, limitativ, la art. 1, aflat în curs de judecată în primă instanță sau în calea de atac; (ii) sesizarea să expună o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei; și (iii) verificările să

releva faptul că asupra chestiunii de drept respective instanța supremă nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

61. Încheierea de sesizare trebuie să cuprindă, totodată, și „*motivele care susțin admisibilitatea sesizării potrivit dispozițiilor art. 519, punctul de vedere al completului de judecată și al părților*” [art. 520 alin. (1) teza finală din Codul de procedură civilă].

62. Evaluând elementele sesizării pendinte, se constată îndeplinită cerința prevăzută de norma specială, tribunalul fiind investit, conform legii, cu judecata în primă instanță a unui proces privind stabilirea și/sau plata pensiei actualizate.

63. Se constată îndeplinită și cerința privind existența unei chestiuni de drept reale, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, încheierea de sesizare expunând conținutul acesteia. Dificultatea chestiunii de drept rezidă în multiplele modificări legislative aduse prevederilor Legii nr. 567/2004, privitoare la stabilirea, acordarea și actualizarea pensiei de serviciu a personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești, între momentul publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1197 din 14 decembrie 2004 și momentul abrogării și înlocuirii cu Legea nr. 11/2024, având aceeași titulatură, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 26 din 12 ianuarie 2024, lege care este declarată neconstituțională, în ansamblul său, prin Decizia nr. 402 din 19 septembrie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 15 din 10 ianuarie 2025.

64. Chestiunea de drept cu privire la care s-au conturat indicii privind ivirea practicii neunitare are ca premisă *divergența* ivită la nivelul instanțelor judecătorești în legătură cu modalitatea de determinare a cuantumului net al pensiilor de serviciu ale personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești stabilite cu aplicarea art. IX alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017, pe baza cererilor de pensionare înregistrate începând cu 15 septembrie 2017, cuantum net rezultat în urma actualizării acestor pensii conform art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004 în anii 2019 și 2020, astfel urmând a face obiectul prezentei decizii.

65. Se constată, totodată, că instanța supremă nu a statuat asupra chestiunii de drept și că nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

Asupra fondului sesizării

66. Art. 68 din Legea nr. 567/2004 a prevăzut, în redactarea sa inițială, acordarea pensiei de serviciu personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și actualizarea în raport cu salariul de bază brut al personalului auxiliar în activitate, norma juridică fiind modificată și completată prin *Legea nr. 17/2006*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 48 din 19 ianuarie 2006, și prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 100/2007*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 684 din 8 octombrie 2007.

67. Prin art. 1 lit. c) din *Legea nr. 119/2010* privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 441 din 30 iunie 2010, s-a dispus *transformarea* acestor pensii de serviciu în pensii în înțelesul Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, lege publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 140 din 1 aprilie 2000. Prin urmare, pensiile personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești au fost *recalculate* în temeiul principiului contributivității și *actualizate* potrivit regulilor prevăzute de acest din urmă act normativ.

68. Legea nr. 19/2000 a fost abrogată prin *Legea nr. 263/2010* privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 852 din 20 decembrie

2010, act normativ ce a abrogat, prin art. 196 lit. f), și dispozițiile art. 68, art. 68¹ alin. (2) și ale art. 68²-68⁴ din Legea nr. 567/2004. Pensile acordate personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești au fost stabilite, după această dată, pe principii contributive, după caz, actualizate, potrivit dispozițiilor Legii nr. 263/2010.

69. Ulterior, apreciind că se impune *acordarea din nou a pensiei de serviciu* personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești, legiuitorul a dispus în acest sens prin dispozițiile art. I și II din Legea nr. 130/2015 pentru completarea Legii nr. 567/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 408 din 10 iunie 2015, care a intrat în vigoare la 25 iulie 2015.

70. Prin art. I din Legea nr. 130/2015 s-a dispus *completarea* Legii nr. 567/2004, prin introducerea, după art. 68⁴, a unui nou articol, art. 68⁵, cu alineate de la (1) la (15), prin care legiuitorul a precizat și criteriile de calcul al pensiilor de serviciu acordate acestei categorii de personal.

71. În acest sens sunt și considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 502/2018 potrivit căroră: „(...) Curtea constată că, odată cu acordarea din nou a beneficiului dreptului la pensie de serviciu, Legea nr. 130/2015 a stabilit totodată și condițiile în care acesta se acordă. Contrar celor susținute de autorul excepției, însă, aceste dispoziții nu reprezintă o repunere în fondul activ al legislației a dispozițiilor abrogate ale art. 68 din Legea nr. 567/2004, ci o reglementare nouă, de sine stătătoare, care își produce efectele de la intrarea sa în vigoare pentru viitor.” (paragraful 22).

72. Art. 68⁵ alin. (10), nou-introdus în cuprinsul Legii nr. 567/2004, prevede următoarele: „Pensiile de serviciu și pensiile de urmaș prevăzute de prezenta lege se actualizează, din oficiu, în fiecare an, odată cu modificările valorii punctului de pensie, cu procentul corespunzător ratei inflației utilizat la stabilirea valorii punctului de pensie, conform prevederilor Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare. Dacă în urma actualizării rezultă o pensie de serviciu mai mică, se păstrează pensia aflată în plată.”

73. În considerarea conținutului normativ al textului, rezultă că norma de drept instituie *regula* actualizării pensiilor de serviciu stabilite potrivit Legii nr. 567/2004, astfel cum a fost completată prin Legea nr. 130/2015.

74. Cât privește cuantumul net al pensiei actualizate, rezultă că legiuitorul nu a reglementat prin norma de drept o limită valorică maximă ce nu poate fi depășită, ci doar o limită valorică *minimă*, sub care pensia netă actualizată nu poate fi redusă, reprezentată de valoarea pensiei în plată.

75. Dispozițiile art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004 au fost modificate, ulterior, prin art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2017, după cum se va arăta în cele ce succedă, și, mai apoi, abrogate prin art. 276 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 11/2024.

76. Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017, legiuitorul delegat a adoptat două categorii de măsuri privind pensiile de serviciu stabilite pe baza mai multor acte normative, printre care și Legea nr. 567/2004, după cum urmează: a stabilit un alt indicator, unic, pentru actualizarea acestora (art. I-VIII) și, distinct, a stabilit o limită valorică maximă privind cuantumul net al pensiilor de serviciu stabilite în baza cererilor de pensionare înregistrate începând cu 15 septembrie 2017 (art. VIII-X).

77. Rațiunea adoptării acestor măsuri este indicată în preambulul ordonanței de urgență, anume în scopul atenuării discrepanțelor existente între diferite categorii de pensionari, determinate de cuantumul pensiilor de serviciu care este mai mare față de pensia medie din sistemul public de pensii, în considerarea faptului că se actualizează anual în raport cu

majorarea salariilor personalului aflat în activitate, aspect de natură să producă „efecte negative considerabile asupra bugetului de stat, din care sunt suportate”, în condițiile în care Legea-cadru nr. 153/2017 prevede creșteri anuale semnificative ale salariilor.

78. Prin art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017, legiuitorul delegat a modificat dispozițiile art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004, după cum urmează: „*Pensia de serviciu se actualizează, din oficiu, în fiecare an, cu rata medie anuală a inflației, indicator definitiv, cunoscut la data de 1 ianuarie a fiecărui an în care se face actualizarea și comunicat de Institutul Național de Statistică. Dacă în urma actualizării rezultă o pensie mai mică, se păstrează pensia aflată în plată.*”

79. Statuând în sensul celor de mai sus, legiuitorul delegat a reconfirmat *regula* actualizării pensiilor de serviciu acordate personalului auxiliar al instanțelor judecătorești conform art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004, stabilind un nou indicator în acest scop, anume rata medie anuală a inflației.

80. Prin modificarea adusă prin ordonanța de urgență dispozițiilor art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004, legiuitorul delegat nu a instituit o limită valorică maximă privind cuantumul net al pensiei de serviciu rezultate în urma actualizării cu noul indicator, ci a menținut limita valorică minimă prevăzută de textul de lege în forma avută anterior modificării.

81. Prin art. IX alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017, normă juridică proprie acesteia, legiuitorul delegat a prevăzut următoarele: „(1) Cuantumul net al pensiilor de serviciu *stabilite* în baza prevederilor (...) Legii nr. 567/2004 (...) nu poate fi mai mare decât media venitului net corespunzător venitului brut care a constituit baza de calcul al pensiei de serviciu, respectiv al indemnizației pentru limită de vârstă.” (s.n.)

82. La alin. (2) și (3) au fost definiți parametrii necesari a fi calculați pentru stabilirea limitei valorice maxime prevăzute la alin. (1), anume, *pensia de serviciu netă*, ca reprezentând pensia de serviciu în cuantum brut din care se deduce impozitul pe venit, și *venitul net*, ca reprezentând venitul brut care a constituit *baza de calcul* al pensiei de serviciu din care s-au dedus contribuțiile sociale obligatorii și impozitul pe venit.

83. Potrivit art. X din ordonanța de urgență, prevederile art. IX alin. (1) au intrat în vigoare la 15 septembrie 2017, iar, conform art. VIII, cererile de pensionare înregistrate și nesoluționate până la data de 15 septembrie 2017 „se soluționează conform normelor legale existente la data *deschiderii* drepturilor de pensii și asigurări sociale” (s.n.).

84. În considerarea conținutului normativ al textului, rezultă că, prin dispozițiile legale menționate, legiuitorul nu a instituit o modalitate diferită de stabilire a pensiei de serviciu a personalului auxiliar al instanțelor judecătorești, alta decât cea prevăzută de Legea nr. 567/2004, așa că, și după intrarea în vigoare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2017, aceste pensii s-au stabilit pe baza algoritmului bazat pe vârstă și vechime prevăzut la art. 68⁵ alin. (1) și (2) din Legea nr. 567/2004, astfel cum a fost completată prin Legea nr. 130/2015.

85. Prin norma prevăzută la art. IX alin. (1) din ordonanța de urgență, legiuitorul delegat a derogat de la regula plății integrale a cuantumului net al acestor pensii de serviciu, statuând că pensiile nete stabilite în baza cererilor de pensionare înregistrate începând cu data intrării în vigoare a normei, 15 septembrie 2017, se vor acorda într-un cuantum net redus la limita valorică maximă, reprezentată de media venitului net corespunzător venitului brut care a constituit baza de calcul al pensiei de serviciu.

86. Instituind o derogare de la regula generală privind plata integrală a cuantumului net al pensiilor de serviciu, norma de drept prevăzută de art. IX alin. (1) din ordonanța de urgență este

o normă specială care se aplică doar în cazul expres și limitativ prevăzut de către legiuitor, anume în cazul *stabilirii* pensiilor de serviciu solicitate prin cererile de pensionare înregistrate începând cu 15 septembrie 2017.

87. Calificarea ca normă specială a art. IX se impune în evaluarea atât a conținutului normativ al dispoziției alin. (1) al normei, prin care se instituie limita valorică maximă ce nu poate fi depășită de quantumul net al pensiilor de serviciu stabilite în baza cererilor de pensionare înregistrate începând cu 15 septembrie 2017, cât și a dispozițiilor alin. (2) și (3) ale normei, care definesc parametrii pe baza cărora se determină limita valorică prevăzută la alin. (1), parametri ce se calculează la momentul deschiderii dreptului la pensie al titularilor acestor cereri.

88. Cât privește actualizarea, se constată că legiuitorul delegat nu a derogat în privința acestor pensii de serviciu de la regula generală de actualizare prevăzută de art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004, prin instituirea unei limite valorice maxime privind quantumul net al pensiei rezultate în urma actualizării.

89. Opțiunea legiuitorului delegat privind aplicarea regulii generale în materie de actualizare se regăsește la art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017, prin care s-a modificat doar indicatorul prevăzut la art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004, menținându-se limita valorică minimă sub care pensia netă actualizată nu poate fi redusă.

90. Prin urmare, stabilite fiind în baza Legii nr. 567/2004, concluzia logică care se impune este că pensiile de serviciu stabilite în baza cererilor de pensionare înregistrate începând cu 15 septembrie 2017, asemenea acelor stabilite în baza cererilor înregistrate anterior acestei date, se actualizează în condițiile și limitele prevăzute de art. 68⁵ alin. (10) din lege, modificat prin art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017.

91. În aceste sens sunt și considerentele Deciziei nr. 544/2020, prin care, respingând, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. VII și art. VIII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017, Curtea Constituțională a reținut că, în privința actualizării pensiilor de serviciu, sunt valabile dezlegările din jurisprudența sa anterioară prin care a statuat că, „întrucât se realizează periodic, indexarea pensiei se supune prevederilor în vigoare la momentul indexării, potrivit principiului *tempus regit actum*, astfel că nu se poate vorbi de un drept câștigat în temeiul unor reglementări anterioare, care nu mai sunt în vigoare” (paragraful 26).

92. Actualizarea cu rata medie anuală a inflației a sumelor de bani stabilite, potrivit legii, cu titlu de pensie publică sau de serviciu, datorate de stat pensionarului pe toată durata vieții sale, urmărește, de altminteri, conservarea, la data efectuării plății, a valorii reale a obligației bănești ce incumbă statului (prin menținerea la aceeași putere de cumpărare) și contracararea, astfel, a consecințelor negative ale procesului inflaționist ce conduce la deprecierea monedei naționale.

93. Rezultă că scopul urmărit prin actualizarea cu indicatorul menționat a pensiilor de serviciu ale personalului auxiliar al instanțelor judecătorești, potrivit art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004, corespunde scopului urmărit prin adoptarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2017, atenuarea discrepanțelor existente între diferite categorii de pensionari generate de actualizarea pensiilor de serviciu cu majorarea salariului personalului aflat în activitate, fapt ce poate explica absența unei derogări de la regula generală de actualizare în privința pensiilor stabilite în baza cererilor de pensionare înregistrate începând cu 15 septembrie 2017.

94. Interpretarea potrivit căreia pensiile de serviciu stabilite în baza cererilor de pensionare mai sus arătate se impun a fi plătite, și în urma actualizării, în quantumul net calculat la momentul stabilirii lor, argumentată prin omisiunea legiuitorului de a reglementa, prin prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2017, o derogare și de la regula actualizării pensiilor de serviciu prevăzute de art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004, prin stabilirea unui algoritm de actualizare a limitei valorice indicate la alin. (1) și a parametrilor indicați la alin. (2) și (3) prevăzuți de norma specială de la art. IX, nu ține seama nici de situația reglementată expres prin norma specială și nici de situația neprevăzută de lege (limitarea quantumului net maxim al pensiei actualizate) pentru care se urmărește aplicarea, prin analogie, a normei speciale, fapt interzis prin art. 10 din Codul civil.

95. Prin urmare, interpretarea și argumentele expuse nu pot fi primite, *pe de o parte*, pentru că legiuitorul nu a pus în legătură pe criterii de proporționalitate prevederile art. II, prin care a modificat art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004, cu cele ale art. IX alin. (1), normă proprie Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2017, de strictă interpretare și aplicare, și, *pe de altă parte*, pentru că au ca rezultat înlăturarea de la aplicare, în integralitate, a prevederilor art. 68⁵ alin. (10), așa cum au fost modificate prin art. II din ordonanța de urgență, în privința pensiilor de serviciu stabilite în baza cererilor de pensionare înregistrate începând cu 15 septembrie 2017, ceea ce, potrivit art. 9 alin. (3) din Codul civil, nu este permis instanței de judecată, care are a interpreta legea în scopul aplicării ei în cazul dedus judecării.

96. Interpretarea teleologică, sistematică și logică a normelor de drept examinate în precedent impune, dimpotrivă, concluzia potrivit căreia, în absența unei derogări de la regula generală de actualizare, pensiile de serviciu stabilite în baza cererilor de pensionare formulate începând cu 15 septembrie 2017 se actualizează în anii 2019-2020 cu rata medie anuală a inflației, potrivit art. 68⁵ alin. (10) din lege, fără vreo limită valorică maximă cât privește quantumul net al pensiei rezultate în urma actualizării.

97. Concluzia enunțată se impune și în considerarea conduitei legiuitorului care a derogat, expres, începând cu anul 2021, de la regula actualizării pensiilor de serviciu stabilite potrivit Legii nr. 567/2004, după cum urmează a se arăta.

98. Potrivit art. VIII alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 226/2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1332 din 31 decembrie 2020, legiuitorul delegat a statuat, *prin derogare de la art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004*, că „în anul 2021 pensiile de serviciu stabilite în condițiile legii nu se actualizează cu rata medie anuală a inflației”.

99. În același sens sunt și prevederile art. XI alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021, art. XVIII alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022 și art. XLI alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2023, prin care legiuitorul a statuat, tot prin derogare de la dispozițiile art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004, că pensiile de serviciu stabilite potrivit acestei legi nu se actualizează nici în anii 2022-2024.

100. Rezultă, astfel, că obligația de actualizare a pensiilor de serviciu acordate personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești, indiferent de temeiurile stabilirii acestora, a subzistat în sarcina statului în perioada 2019-2020, în condițiile și limitele prevăzute de art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de Tribunalul Vaslui — Secția civilă.

În interpretarea și aplicarea art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004 și ale art. IX și X din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017, stabilește că:

Prevederile art. IX alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 nu împiedică, în privința pensiilor de serviciu ale personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești stabilite în baza cererilor de pensionare înregistrate începând cu 15 septembrie 2017, acordarea pensiilor de serviciu nete actualizate, potrivit art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004, cu rata medie anuală a inflației pentru anii 2019 și 2020.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 27 ianuarie 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

MARIANA CONSTANTINESCUMagistrat-asistent,
Ileana Peligrad

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.